

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szombat, 1908. február 1.

26. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatalai:
Vicolo dell' Ospedale. (Uj Worzer ház). I. em.

TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy hónap . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Az ördög.

Az olvasó bizonyára Molnár Ferenc Ördögére gondol. Nem is téved, mert csakugyan erről az Ördögről akarunk beszélni. Van itt Fiumében sok egyéb ördög is, de bennünket, éppen Fiume szempontjából Molnár Ferenc Ördöge érdekel. Ez az Ördög tudniillik, azonkívül, amit a szerzője akar vele bizonyítani, azt is bizonyítja, hogy az ördögök is féltékenyek. Mi az ördög! — kiáltja el magát nyilván az olvasó, hallván olyat, ami egészen új dolog, tehát nagy fölöttnést kelt egy újság hasábjain.

Ha Magyarországon valahol kíváncsisággal kellett volna lenni a magyar író színműve iránt, most, amikor olasz színpadon hirdette a magyar elme európai nagyságát, úgy Fiume városa képezte volna ezt a helyet. Mert ez a föld magyar és ez a magyar föld ad törvényesen létjogosultságot a büszke olasz nyelvnek lakosai magán és hivatalos életében. És mindammellett: Fiume városa volt a hazának az egyetlen városa, ahol szó se esett a magyar író nagybecsű művéről. Pedig itt, állítólag, olasz emberek laknak. Akiknek már az illendőség is azt parancsolná, hogy megemlékezzenek arról az alkalomról, amelyen egy magyar elme alkotás olaszul is kivívta magának az egyetemleges elismerést. De a fiumei olasz újságok hallgatnak róla. Az irredentista városok véges végig cikkeket irtak Molnár Ördögéről. Ami nagy ritkaság: a színi kritikákat lesürgönyöztették maguknak. Csak Fiume nem vett észre semmit, nem látott semmit, mert ő nem osztrák, hanem magyar irredenta fészek!

A fiumei irredenta-ördögök féltékenyek tehát a magyar író Ördögére. A fiumei kultúra-irigysége most ez alkalommal kirívó színekkel cselte le önnönmagát. Nincs latin kulturájuk; az messze esik tőlük, s a magyar kulturát pedig a kulturátlanok buta dölyfével és kaján irigységével mellőzik maguktól. Trieszt tapsolt Molnárnak, Fiume pedig tompa elmével nézegette tovább is köldökét, várva a pillanatot, amikor majd abból is ki fog nőni egy hirneves ember, akire majd büszke lehessen s akinek majdan szóbot is emelhessen. A város ugyanis, nem találta eddig „nagyjai” közt olyanokat, akiknek szóbot emelhetett volna.

Ilyen sivár multu várostól nem is várhatunk sohasem annyi finom érzéssel, hogy az más ajku nemzetek neves fiait elismerje. Ebben a tekintetben majdhogynem olyan, mint a gyermektelen anya, aki más életkorú gyermekeire tekint irigy és gyűlölködő szemmel. Neki nincs,

mert nem lehet, büszkesége nagy szellemeire, akik nem léteznek, s ezért nem akarja meglátni annak a nemzetnek fiait, akik szellemi koldustarisznyájukba alamizsnát akarnak vetni. Már pedig, be kellene látnia Fiumének, hogy a latin kultúra úgy fest rajtuk, mint azon a bizonyos házi állaton a bársony-nyereg. Örülnie kell, ha akármilyen jellegű kultúra is meglátogatja.

Vérrokonsága a délszlávokkal sokkalta nagyobb, semmint színig magába tudná szívni a latin kulturát. Fiumében három autochton fiumei nincs, aki Dante nyelvét megértene, nem is szólva az olasz szellemóriás mélységes gondolatairól! Horvátul tán ezt is meg tudnák érteni, jóllehet, a fiumei „olaszok” féltve titkolják, hogy horvátul is beszélnek. Sőt, horvátul még jobban, mert ebbe a nyelvbe nem habarnak bele olasz szavakat, míg a fiumei olasz nyelv a horvát terminológiák zagyva selegével van keverve. (Erről különben majd egy jó alkalommal „kimutatást” is készítünk.)

Kiváncsiak lehetnének tehát arra, hogy Fiume „szellemi arisztokráciája” mért tekint hideg szívvel a magyar kulturára? És elmélkedhetünk affelett is, hogy milyen szellemi alkotással tudhatnók Fiumét magunknak megnyerni, amikor ez az olasz nevű föld, ahol az illirek olaszoknak hazudják magukat, hallgatag megvetéssel néz reánk akkor is, amikor Nagyitalia a babért nem is levelenként, hanem koszorustól nyújtja oda egy fiatal magyar írónak!

Ime, ezek azok a féltékeny ördögök! S hogy ezt felfedeztük, az is Molnár Ferenc Ördögének az érdeme. És hogy van érdeme Az Ördög-nek, ezek azt az ördögök bizonyítják leginkább mélységes hallgatásukkal. . . . Nincs ok szapulni a magyart, hát fölösleges a „latin” szót vesztegetni!

Korcsmáros Nándor.

— O Fiume, ó nulla! Ez a legújabb szállóige, mely Peruchetti olasz tábornoktól ered, aki az olasz hadseregről és az olasz flottáról nemrég írt munkájában hangoztatta ezt először. Azóta a közvélemény fölkapta és úgy látszik a hadvezetőség is magáévá tette a tervet, legalább erre vall az olasz hadiflotta nagy arányú fejlesztése. Eddig az olasz vezérkar a hadi tervet, a karinthisi osztrák határ elfoglalása és az Isonzo mentén vívott döntő csata után, a Laibachon át Gráz felé való előnyomulásra alapította. Az Alpesekeken át való előnyomulás nagy nehézségekbe ütközik. A hadsereget az Alpesekeken nehéz élelmezni, az utanszállítás bizonytalan és folyton veszélyeztetve van Tirol felől.

Ezért az új haditerv szakít a történelemben oly nagy szerepet vitt lombardiai fensik-

kal és Dél-tirol elfoglalásával. A hadi flottát rohamosan fejlesztik és kiadták jelszót: O Fiume, ó nulla. E terv szerint az olasz flottának az Adriában való felsőbbség föltétlenül biztos, a flotta a hadjárat kitörésekor megsemmisíti a magyar-osztrák flottát, elfoglalja Fiumét, hatalmába keríti a Duna völgyébe vezető utat, japán mintára Fiuménál nagy hadsereget szállít partra és a Karszt-hegységen át az Alföldre előnyomulva ott vívja meg a döntő csatát a magyar-osztrák hadsereggel. A fiumei terv nem is új, voltaképpen még Garibaldiól származik s nemrég a képviselőház ülésén Montbello tengerészeti miniszter burkoltan bár, de hasonló értelemben nyilatkozott. Mindenesetre nagy optimizmus, ha az olaszok egy percig is azt gondolják, hogy a Karinthiában gyülekező magyar-osztrák hadsereg tétlen bevárja, amíg az olasz flotta mevívja a tengeri csatát, elfoglalja Fiumét, hadsereget szállít partra, s e sereg átkel a Karszt-hegységen. E hosszú idő alatt a magyar-osztrák hadsereg már legalább a középső Olaszországban járna. A fantasztikus terv csak arra jó, hogy a hadi flotta építését s a vele járó óriási költséget népszerűvé tegyék.

Irka-firka

meglepő dolgokról. Fiumének van államrendőrsége s a kormányzóságnak „representatív jellege”. Ezek fiumei nemzeti vívmányok s nem hivatalos kommunikék adnak róla számot. Ezeket a nemzeti vívmányokat egy székesfővárosi újság leplezte le, s szenzációsabbak, mint annak a nagyváradi kapitánynak az elítéltetése egy hírlapíró felmentésével.

Ez az utóbbi dolog nem is tartozik ide s csak avégből említettük meg, hogy hasonlóságot állítsunk fel: mi több? — egy felfedezett nemzeti vívmány, vagy egy magyarfalásért és magyar legények kinzásáért elítélt kapitány? Itt persze, az elítéltet máshogy kell érteni. Bizonyos negatív elítélésről van szó, a mennyiben az öt „elragalmazó” újságíró bizonyítékai révén felmentették. Tehát ez a felmentés az, ami a kapitány urnak elítélés volt. Ezzel azonban még nem fejeződött be a dolog. A katonáéknál még dicsőbb folytatása leszen az ügynek. Ugyanis, vagy ledegadják Azezi kapitány urat, aki minden frustukra egy székel bakát szurt a villára, vagy pedig ki-nevezik őrnagynak. Ez különben szintén az ő baja s bennünket ő nem érdekel, nem lévén őkelme fiumei nemzeti vívmány, sem elítélten, sem felmentetlen, ő csak, hogy harmadszor is ismétlésbe mélyedjünk egy „közeg” volt, a melynek terjedelmével meghatározni készülünk, több-e az ő eseténél a felfedezett fiumei nemzeti vívmányok csapata?

Tudniillik, ugyanis: Nyolc darab huszáregyenruhát szereztek be a fiumei kormányzósághoz a „representatív jelleg emelésére” 1904-ben. Mi a reprezentatív jelleg? — A reprezentatív jelleg olyan jelleg, aminek mindig azt kell mutatni, ami nincs, s aminek lennie kellene: a hatalomnak és a respektusnak. Fiumében pedig még 1904-ben se volt az állam kezében sem hatalom, sem meg nem nyilvánult iránta a respektus. De éppen ezért váltak szükségessé ezek a „beruházások”.

Vagyis, az a nyolc darab huszáregyenruha. Ez azonban még nem lehetett elegendő. Hiányzott hozzá a felszerelés és így el kellett ezeket raktározni egy boldogabb korszakra. Két évig várta a nyolc egyenruha a feltámadást. És nem hiában. Még nem ették meg egészen a molyok, amikor a haza, a huszáruhak felszerelésére, 1054 koronát talált a mellényzsebében.

Nosza, tutóttak a Haris-bazárba, siettek kardokat (!) — mit szól ehhez az autonómrendőrség? — tarsolyokat (szép, üres tarsolyokat), patronáskákat (amibe csupán csokoládé patronok kerülnek) és mentekötőket venni! Az argyilusát, ezt a mindenfajta készséget még a fiemei díszes közrendőr is megírgyelhetné!

Mos nem tudjuk hevenyében, vajjon ezek a huszáregyenruhák használatban vannak-e már, vagy elkoptak-e a fiemei kormányzóság reprezentatív jellegének emelésében? Azokat a kardokat tán ki kéne köszöriteltetni, a patronáskákba pedig acélgolyókat kéne helyezni s a felszereléshez még pótlólag néhány karabélyt meghoztatni s készen állna örömmünkre a fiemei államrendőrség. Talán kevesebb díszszel és pompával, valamint kifent kardokkal és megtöltött karabélyokkal valamivel jobban lehetne törekedni a fiemei kormányzóság reprezentatív jellegének emelésére.

Card.

UJDONSÁGOK.

Farsangi naptár.

Február 1. Kiskereskedők alkalmazottainak bálja.

Február 1. A vasutasok országos szövetsége fiemei kerületének bálja a Corsia Deák-szállóban, a vasutas árvaház javára. Kezdeté este 9 órakor.

Február 2. Második álarcosbál a Comunaleban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 5. A 79. Jellacsics-erzed tisztikarának mulatsága a Deák-szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor.

Február 8. A „Falco” kerékpáregyesület nagy bálja a Corsia Deák-szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor.

Február 8. Bál a Casino Patriotticóban.

Február 9. Harmadik álarcosbál a Comunale színházban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 12. Az olasz jótékony egyesület bálja.

Február 16. Negyedik álarcos bál.

Február 19. Nagy „biancorosa” álarcos bál.

Február 22. Filharmonikusok jelmez bálja.

Február 23. Filharmonikusok nagy bálja.

Február 23. Nagy álarcosbál a Comunale színházban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 26. A Jellacsics-erzed tisztikarának jelmez bálja a Deák-szálló nagytermében.

Február 29. Nagy bál a Casino Patriotticóban.

Március 1. Nagy gyermekbál a Comunale-színházban. Kezdeté délután 3 órakor.

Március 3. Utolsó álarcosbál a Comunale-színházban.

— Az új diringente eskütétele. Dardi Vazul, az új városi diringente ma tette le a hivatalos esküt Vio Ferenc dr. polgármester előtt.

— Tengerészkapitányi vizsgák. A tengerészkapitányi vizsgák, amelyek Rödiger Ernő miniszteri osztálytanácsos vezetésével a tengerészeti hatóságnál folytak, ma befejeződtek. Összesen öt tengerészkapitány nyert képesítést.

— Természettudományi kör. A természettudományi kör tegnap este tartotta évi közgyűlését, amelyen Vranyczány György bárót választották meg elnökké. Az igazgatóság tagjai lettek: Kankovszky min. osztálytanácsos, Schlicht, Margoni, Pizzeti tanárok, Meixner Artur, Preissler és Podhorszky tengerészeti tisztviselő.

— Utazás egy szótár körül. Körössy Sándor tanár uram szótárjára is ráillik az a jellemzés, amely Dickens Cooperfield-jában egy öreg professzor direktorról szól: szótár, amely sohasem készül el. Csakhogy Dickens professzora tetőtől talpig derék ember, akinek csupán az az egy hibája volt, hogy öreg ember léteére fiatal asszonykát vett magához. Körössy urammal csak egyben lehet azonosnak mondani: ő is írt egy szótárt, amely örökké íródott. Vagy talán még abban sem. Mert abból a munkálkodás, amelyet a magyar professzor az olasz-magyar és magyar-olasz szótárja megírásánál kifejt, egyáltalában nem kelti azt a látszatot, mintha komolyan íródna. Tíz évi munkásság után csak odáig jutott, hogy a szótár egyharmad részét a legkönnyebb olasz-magyar rész első felét adja ki — az állammal,

hogy zsebvághassa azokat a pénzeket, amiket a közoktatásügyi minisztériumban az ő részére tartogatnak és adogatnak ki tíz esztendő óta. S a fiemei magyarságnak és olasz-ságnak miatta nélkülöznie kell esztendők sor óta az olasz szótárt. S nélkülöznie fogja bizonyára még sok esztendeig, mert Körössy Sándor professzor uramnak csak harminc esztendő után szándéka teljes magyar-olasz és olasz magyar szótárt a közhasználatnak átadni, ha ugyan addig élheti az uristen. A munkájához semmi közünk nem volna, ha az ő vagy valamelyik könyvkiadóvállalat pénzéről volna szó. Csakhogy itt a bökkenő! Körössy Sándor a minisztériummal adja ki a szótárját s ivenkint nem tudom hány forintot biztosított magának. A minisztérium pénzén bizonyosan más is készsége sietne szótárt kiadni jó honorárium mellett s az még bizonyosabb, hogy ez a más nem piszmogna ezzel a munkával harminc esztendeig. Az említett szótárra égető szükség van s ezért a leghelyesebb megoldás az volna ha a minisztérium kivenné a szótár csinálást a Körössy uram kezéből s olyanra bízna, aki ért is hozzá, de meg nem arra vállalkozik, hogy olyan munkába fogjon, amelyen dolgozik, dolgozik és soha sem készül el.

— Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Gyömréy György m. kir. államvasuti mérnököt magyar királyi vasuti és hajózási biztossá nevezte ki.

— Lueger Lovranában. Most már másodszer látogat el Lovranába a magyarok nagy barátja, az asszonyok kedvence, a vakuló, siketülő és butuló schöné Karl. Ez alkalommal február 14-én érkezik Lovranába és több héten át fogja a partvidék e szép üdülőhelyén a levegőt rantani.

— Drótnélküli távirók az Adrián. Mint értesülünk, nemsokára kiterjedt drótnélküli táviróösszeköttéseket szerveznek az Adriai tengeren. A kiinduló pont Lissa lesz, a honnan minden közeli várossal, továbbá Costanzeval, Brunával, Nicopolival és közép Görögországgal létesítenek összeköttetést. A táviróállomások természetesen a hajók táviratait is közvetíteni fogják.

— Hangverseny. A fiemei hangverseny egyesület tegnap este nagy hangversenyt rendezett a Comunale színházban. Nagyszámú előkelő közönség jelent meg az estélyen, amelyen egy közel ötven tagú zenekar hangversenyzett Cimadori Róbert vezetésével. Az előadott darabok mind a legnagyobb precizitással peregték le s a pompás összjáték mindenkit meglepett. A közönség rengeteg tapsal adózott a derék zenekarnak, amelyet fiemei műkedvelőkből és az abbáziai zenekar tagjaiból válogattak össze.

— A Dalmatia hajóstársaság hajoja zátonyon. Pólából jelentik nekünk, hogy a Dalmatia hajóstársaság „Zára” nevű gőzöse, amelynek tegnap reggel kellett volna Pólába érkeznie, a Fasana csatornában zátonyra jutott. Egy haditengerészeti tender ment a hajó segítségére, de a kedvezőtlen időben a mentési munkálatok nem sikerültek. Ma délelőtt újból megkísérik a hajót megszabadítani. Szerencsétlenség nem történt.

— A „Kleopátra” osztrák Lloyd gőzös mint jelentették sziklazátonyra jutott és megsérült, már az alexandriai dokkban van a sérülések jelentéktelenek. A „Kleopatra” már vasárnap indul Triestbe.

— Három szénszállítmány. A napokban három nagy szénszállítmány érkezik kikötőnkbe. A szállítmányok az államvasutaknak, a kőolajfinomító gyárnak és a Magyar-horvát hajóstársaságnak szólnak.

— Posta hadihajóink részére. A triestli postahivatal közli velünk, hogy a Franz Josef I. és a Leopard hadihajóknak szóló posta küldeményeket február 1, 8, 12, 15, 22, 25. és 29. napján továbbítja Sanghaiba.

— A Danubius osztaléka. A Danubius hajó- és gépgyár részv. társaság, igazgatósága elhatározta hogy a lefolyt üzletévre 10 K — 6 és kétharmad osztalékot proponál, a múlt évi 9 K — 6%-kal szemben.

— A városházáról. A városi képviselő-testület ma délután 6 órakor Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével ülést tart. A napirend a következő: A jegyzőkönyv hitelesítése. Bejelentések, közlések, interpellációk. A do-

hánygyári munkásnők kérelme a városi színházban egy bál céljára való átengedése dolgában. Egy 106,000 koronás hitel kérdése a felső Belvedere szabályozására. Egy 146,000 koronás hitel megszavazása iskolaépítés céljára. Javaslat az új gimnázium építése tárgyában, ugyszintén a convictus és ösztöndíjalap szabályozása. Provizorikus szabályzat a mulatóhelyek zárása ügyében. A zárt ülésen több adminisztratív ügyet fognak elintézni.

— Ausztria-Magyarország és Olaszország. A „Resto del Carlino” interviút közöl Paes képviselővel, a hadügyi költségvetés parlamenti előadójával, aki a többek között azt mondta, hogy ez idő szerint a hadügyi kormány csak 40.000,000 lírával emelte a hadügyi budgetet. Ami a keleti határ megerősítését illeti, egy terv szerint arra 600.000,000 líra volna szükséges. Ennek a tervnek részleteit szigorúan titkolják. Paes képviselő utalt e részben arra, hogy az utóbbi időben Ausztria-Magyarország is jelentékeny erődket épített a keleti határon.

Szóval a bizalom nem olyan nagy, aminé azt Aerenthal külügyminiszter a delegátusokkal el akarta hitetni.

— Hajórajunk utja. Gyakorlatozó hajórajunk március és április havában nagy földközi-tengeri utat tesz. Az uton részt vesz Montecuccoli tengernagy, haditengerészetünk parancsnoka is, aki Ziegler ellentengernaggyal az „Erzherzog Karl” vezérhajón lesznek. A hajóraj utjában Malta, Cartagena, Gibraltár, Algir, Biserta és Tunis kikötőket fogja érinteni.

— Közgyűlés — pofozkodással. Megírtuk nemrég, hogy a horvát kereskedelmi bank részvénytársaság rossz gazdálkodás következtében elvesztette tőkéjét és betevői pénzét is veszélyeztette. Az intézet vezetősége elhatározta, hogy a felszámolás kimondását fogja kérni a közgyűléstől. A közgyűlés január 26-án rendkívül zajosan folyt le. Guthardt Rezső igazgatósági tag heves támadást intézett az igazgatóság, különösen pedig Moskovics igazgató ellen. A megtámadott igazgató erre még hevesebben felelt és a dolog vége az lett, hogy a felek a közgyűlés nyitni színe előtt összepofozkodtak és csak nagynehezen sikerült őket szétválasztani.

— A fiemei pénzhamisító büntetése. A budapesti büntető törvényszék Tholdt dr. bíró elnöklete alatt tegnap vonta felelősségre Duich Ferenc jassenováci származású fiemei lakos korcsmáros, pénzhamisítás büntetett. Duich a múlt év december havában a fiemei Wurzer-féle partgyárban 3 rizsma harang jelzésű papírt vásárolt, s azt az 50 koronás bankjegy nagyságának megfelelő darabokra vágdalva, bevitte Hönig Henrik fiemei nyomdászhoz, hogy a papírlapra nyomtasson rá egy klisé. Mikor a nyomdász meglátta az 50 koronás bankjegy kliséjét, feljelentést tett a rendőrségnél, amely erre Duichot letartóztatta. A főtárgyaláson kiderült, hogy a vádlott is tagja annak az Anconában székelő pénzhamisító bandának, amely Európát hamis papírpénzekkel árasztja el. A bíróság Tóth dr. kir. ügyész vád és Káldor Gyula dr. védőbeszéde után Duich Ferencet pénzhamisításra irányuló szövetkezés vétsége miatt egy havi fogázhra ítélte. A vádlott felebbezett.

— Halál os végű mulatság. A szomszédos Feistritzban az elmúlt éjjel egy korcsmában táncmulatság volt. A mulatságon egy lánynak udvarolt három legény, amiből azian nagy verekezés támadt. Az egyik legény, Persich János kést rántott és Vouch József 18 éves legényt háromszor megszurta. A szerencsétlen ember nemsokára, hogy lakására vittek, meghalt.

— Vasutasok bálja. A vasutasok országos szövetségének fiemei kerülete a jóléti intézmények megalakulása után most megkezdte társadalmi működését is. A nagy testület a farsang alatt, február 1-én nagy bált rendez a Corsia Deák szálló nagytermében, amely bizonyosan a farsang egyik legsikerültebb bálja lesz. Fodor Armin, a kerület elnöke ennek társaságát kíván teremteni a vasutasok között. Ezért a tavaszszai nagy hangversenyt is fog rendezni elsőrangú fővárosi művészek közreműködésével. A vasutas bál mánt mar most is nagy az érdeklődés s bizonyos, hogy olyan vig mulatság, aminőnek ez ígérkezik, a góa

lesz a farsang alatt. A multság jövedelme a vasutas árvaház céljaira fog szolgálni.

— A Magyar-amerikai bank, amely a szervezési munkálatok sikeres bevégezése utána legszebb reményekkel megkezdte működését, mindinkább közelebb és közelebb kerül az amerikai magyarság bizalmába. Az intézmény hézggpótló jelentőségét igazolja az a nagyarányú érdeklődés, amely az Egyesült-Államok magyarságának fokozódó támogatásával érvényre jut. Az intézet január 14-én tartott első rendes évi közgyűlésén Gerster Árpád newyorki magyar orvos-tanárt, aki rég idők óta Amerikában él és az amerikai magyarság körében nagy tekintélynek és általános tiszteletnek örvendő, igazgatóságába egyhangulag beválasztotta. Az amerikai magyarság sorában a bank vezetőségének ez az intézkedése lelkes visszhangra talált.

— A gimnazisták multságja. A fiu-női állami főgimnázium felsőbb osztályu tanulói, mint már jelentettük, február 25-én a Corsia Deák-szálló nagyszobájában hangversenyyel egybekötött táncmultságot rendeznek. A meghívókat a multságra most küldik szét.

— A gyorsirást elsajátítani óhajtok figyelmébe! A Fiumei Magyar Gyorsírókör kebelében alakult gyorsíró-tanfolyamon a tanítás már megkezdődött és még rövid ideig vétenek fel jelen kezék. Tehát, akik a gyorsírást megtanulni óhajtják, azok jelentkezzenek a tanfolyam vezetőségénél minden kedden és pénteken este 8 és 9 óra között a „Kereskedők és Iparosok” egyesületének helyiségében (a városi takarékpénztár épületében Caffe Grande mögött, földszint) az első vásárcsarnok bejáratával szemben.

TÁVIRAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

A hadügyi albizottság ülése.

Uj titkos tanácsosok.

Egy volt fiumei kormányzó pöre.

Kirabolt vonat.

A nápolyi kikötősztrájk.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 31. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl.

A bizottsági jelentések után az erdélyi birtokrendezés javaslatát tárgyalták. A címhez Nagy György szót, de mert eltért a tárgytól, az elnök kétszer figyelmeztette. Nagy György erre a Háztól kért engedélyt, hogy a tárgytól eltérhessen. A Ház azonban ezt megtagadja. Nagy György erre kifakad, hogy a magyar parlamentben most kutyába se veszik a szólás-zabadságot. Az elnök erre rendreutasította.

A javaslat első és második szakaszát a Ház elfogadta, s ezután folytatták a harmadik szakasz tárgyalását.

Az ülés folyik.

A hadügyi albizottság ülése.

BÉCS, jan. 31. A hadügyi albizottság Zichy gróf elnöklésével ma folytatta a hadügyi költségvetés tárgyalását. Szabó István a katonai reformok életbeléptetését sürgette. Schönauer hadügyminiszter hozzászólása után a bizottság a javaslatot elfogadta.

Uj titkos tanácsosok.

BUDAPEST, jan. 31. A képviselőház folyosóján elterjedt hírek szerint Szerényi József, Popovics Sándor, Mezössy Béla államtitkárokat a király legközelebbi valóságos belső titkos tanácsosokká nevezte ki. Ugyanekkor Bánffy Miklós báró kolozsvári főispán is valóságos belső titkos tanácsossá lesz.

Egy volt fiumei kormányzó pöre.

BUDAPEST, jan. 31. A tövénszéken ma kellett volna tárgyalni Cholnoki Viktor hírlapíró pörét, aki ellen Károlyi György adott be panaszt azért, mert fiumei kormányzóvá való kinevezése idejében Cholnoki azt írta róla, szabadon járó örült. Cholnoki a tárgyalás előtt bresánatot kért, mire a bíróság beszüntette ellene az eljárást.

ERBISTI GIOVANNI

„All' Universo”

FIUME, Via del Fosso 2.

Kirabolt vonat.

ORSOVA, jan. 31. Tegnap este az 1718 számú gyorsvonat postakocsiját ismeretlen iettsek kirabolták. Orsován tegnap vásár volt s mialatt a kalauzok s az állomás emberei az utasok elhelyezésével fáradoztak, a rablók behatoltak a postakocsiba, a szolgálattevő tisztet megkötözték s minden értékes szállítmányt magukkal vittek. Nyomozás folyik.

A nápolyi kikötősztrájk.

NÁPOLY, jan. 31. A kikötőmunkások sztrájkja egyre tart. A kikötőbe érkező hajók tovább indulnak, annélkül, hogy rakományt vehetnének föl. A kikötőt katonaság védi. Zavargás eddig nem történt.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hírlapelarusító üzletben. Vincenzo de Domini-utca. — Az Ivancich-féle hírlapelarusító üzletben. — A m. kir. dohánynagyfőzsdében. Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőruztében. Deak Corso. — Trbojevic G. papirkereskedésében Via del Moto. Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

Felelős szerkesztő: Korcsmaros Nándor.
Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

Üveg- és porcellán-
raktáramat szép és
mesés olcsóságú tár-
gyakkal szereltem fel.

KORNICZAI G.

Via Governo 22. (Corso.)

A
„Pannonia”
kávéházban

ma és minden este

MANCSU PALI

jeles versezi cigány zenekara

hangversenyez.

Egy csinosan butorozott szoba

kiadó Via Pomeno 18. sz. III. emelet, tengeri kilátással.

VARIETÉ INTERNAZIONALE
Estéknént kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

— Óriási készletek az idényre —

elegáns, modern és elsőrendű
kész férfi-és gyermek - ruhákban.

Nagy raktár szörmeárukban.

Ruhák mértékre is készítettek

Uj műfestészeti-
vegytisztító- és mosó-intézet.
Brott Lajos

Fiume Via Germania, (Miculinic és Richtmann féle ház.)

Elvállal mindennemű tisztításokat, ugymint úri-, női- és gyermek-ruhát, kelméket, kezttyút, függönyöket és szőnyeget, valamint butorszővetek, pipereket, kézimunkákat műfestészeti és vegytisztítási cézéből mérsékelt árak mellett.

Ház tól és házhoz szállítás. Levelező-lap elégséges
A n. é. közönség pártfogását kért
Brott Lajos műfestő.

Schenk Lajos

férfiszabó üzlete.

FIUME, Corso 7. sz. II. em.

Készít a legfinomabb angol és francia szövetekből a a legkényesebb igényeknek megfelelő divatos öltönyöket és felső kabátokat mérsékelt áron.

Nagy raktár hely- és külföldi szövetekben.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Uj női szabóság

Maison Stellner

FIUME, Adria palota (Via della Sanità.)

Sok évi budapest, bécsi és berlini gyakorlat alapján a női szabóság terén a legkiválóbbat tudjuk nyújtani.

Konfekció, angol és francia ruha, szörme munkák mérték szerint.

Izlés. — Pontos munka. — Mérsékelt árak.

Fiumei első magyar rizshántoló-és
rizskeményítőgyár részv. - társaság

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
tábláskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Első fiumei magyar úri és női borbély és fodrász terem az Adria palotában.

különbejárati női
fodrászteremmel

vegez hajmosást, andolirozást mindennemű divatos festést és hajmunkát, maniküre és pediküre munkát az üzletben és házhoz járva jutányos áron.

Egy hajmosás 2 kor.

Wellmann Testvérek

Magyar cég. Nagy választék

FIUME, Via del Pozzo 2. Telefon sz. 19.

Vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási
cikkek dúsan felszerelt raktára olcsó árakon.

Takaréktűzhelyek! Kályhaellenzők! Széntartók! Mérlegek!

Krupp-féle Hazai gyártmányú losonci
Berendorfi nickeledények. Excelsior zománcedények.

LEDERER

Pensió és Szálloda **ABBAZIÁBAN.**

Magyarok kedvenc otthona 85 szobával.

A kurpark közvetlen közelében. Lift. Központi légfűtés. Vizvezeték. Villanyvilágítás. Tengeri és édesvíz fürdők a házban. Árnyas kert.

Tengeri kilátás. Saját házi automobilom a lakók rendelkezésére áll. Telefon. Figyelmes és pontos kiszolgálás. **Jutányos árak.**

KURZ FRIGYES

szobafestő
czimfestő és mázoló,

Vicolo del Pino 9.

Elvállalok szoba- és diszletfestést, mázolást a leggyors erübb kivitelől a leggazdagabig.

Fa-, bádog-, vász on- és üveg-cimtblák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árak mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

mely tisztelettel
KURZ FRIGYES
Vicolo del Pino 9. szám.

A fiumei közönség és az
idegenek figyelmébe!

— 0 —

A legelső rendű uri és női

divat-különlegességek

Fiumében kizárólag

Alpron Attilio

czégnél a Corsón kaphatók.

1200 darab
uri női és gyermek
TÉLI TRIKÓT

tekintettel a téli szezon előrehaladására bámulatos olcsón ad el a

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrássy I. sz.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak
részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyvár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYKATÁS

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglők rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rупnik Emil, Ürményi-tér 6.

Ha szereti az egészségét,
használgon kizárólag
aluminium konyhaedényeket

tiszta aluminiumfém, a melyekkel fűtőanyagban 40%-ot takarít meg.

EGYEDÜLI FŐRAKTÁROS
LEONESSA VINCENZO
Via Andrássy 17. — FIUME — Via Andrássy 17.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.
Genfi és Glashütte-féle angol különlegességi gyártmányok.

LIEBL ISTVAN
MONTE VERDE

vendéglője a Jelačić kaszárnyával szemben.

Kitűnő magyar konyha

Hamisítatlan magyar borok.
Kőbányai polgári sör.
Olcsó havi előfizetések.
Fedett tekepálya.

SERDOZ FRANCESCO

FIUME, Via del Fosso 2.
— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés.
Fémáruk. - - -
Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek, pénszekerények, konyhaedényekben stb.

Rákóci vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.
Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.
Kényelmes hely társas kuglizók részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel
GULYÁS LÁSZLÓ, vendéglős.

Cinematograf „EDISON”

Mozgóképtérlem
VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtekintélyesebb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók a pénztárnál.

FABRO GIUSEPPE

Via Governo — FIUME — (Corso)

Késes és köszörüs
dus raktárral a legjobb minőségű késárakban és mindennemű vágószerszámban.

Nikkelezés és villanyerőre berendezett műhely.

Bonbonniere Möve

—
Előkelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Estenként nemzetközi varietéelőadások kizárólag elsőrendű művészi erők felléptetésével.

—
Kitűnő szellőztetés.

Szálloda és Pensió
LACKNER

ABBAZIA, Reichsstrasse.

Gyönyörű tengeri kilátás majdnem minden szobából.

—
Magyarok kedvenc lakhelye.
OLCSÓ ÁRAK.
Előzékeny és pontos kiszolgálás.

—
Fürdő a házban.
Villanyvilágítás.

Pension Jeanette

LOVRANA.

Elsőrangú ház a moló közvetlen közelében, nagy árnyas kerttel, mely a tengerpartig terjed.

Balkonos szobák tengeri kilátással.
Saját tengeri fürdő. Mérsékelt árak. Kitűnő konyha.
Magyar tulajdonos: Ódor Kálmán.

BRISTOL PENSIÓ
és
RIVIERA PENSIÓ

LOVRANA.

Gyönyörű fekvésű épületek, szén kertekkel. Szobák tengeri kilátással. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak. — Minden szükséges kényelem. —

PROSPEKTUS.

Tivoli Szálloda és Pensió

Ičić-ben, Abbáziától 10 pereznnyire

Gyönyörű, kiránduló hely uzsonákra.
Naponta friss halak magyar gulyás és sült iba.

Ugyanott szobák is kaphatók gyönyörű tengeri kilátással.

Jutányos árak.

Tulajdonos: BARTH E. G.

ELSŐ FIUMEI
RUHA - SANATORIUM

Corso prolungato (az Eden kávéház mellett).

Ruhát vasalásra és javításra átvesszek. Olcsó havi előfizetés ellenében rendben tartom az egész ruhakészletet. 30 éves szakmabeli tapasztalatom van.

Szíves pártfogást kéri
Schönberg H. férjiszabó.